

Inbreng verslag van een schriftelijk overleg

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben de fracties van de VVD, de PvdA, en de PVV de behoefte om enkele vragen en opmerkingen voor te leggen over de geannoteerde agenda van de Informele Transportraad van 5 en 6 september 2011.

De voorzitter van de commissie,
Snijder-Hazelhoff

De adjunct-griffier van de commissie,
Tijdink

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Informele Transportraad van 5 en 6 september 2011.

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Informele Transportraad van 5 en 6 september 2011.

De leden van de PVV-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de voorgenomen Nederlandse inbreng en willen de minister nog een aantal zaken meegeven.

Publiek-private samenwerking (PPS)

Het uitgangspunt voor de leden van de VVD-fractie is en blijft het vrij verkeer van goederen en diensten. Deze leden vragen of de minister ervoor kan zorgen dat bij alternatieve financieringsvormen, zoals tol of vignetten, het uitgangspunt het vrij verkeer van goederen en diensten is en blijft en er dus geen mogelijkheid wordt gecreëerd voor lidstaten om eigen bedrijven te bevoordelen ten opzichte van (transport)ondernemers uit andere EU-lidstaten. Hoe wordt dit verzekerd, gezien de discussie over PPS?

De leden van de PvdA-fractie willen weten welke factoren in het algemeen bepalend zijn voor Nederland bij de afweging of een project wel of niet geschikt is voor PPS. Deze leden vragen daarbij of de minister belemmeringen vanuit de EU signaleert om PPS-projecten tot stand te kunnen brengen.

De leden van de PvdA-fractie hebben gelezen dat in de visie van het kabinet op PPS (28753, nr. 23 d.d. 8 maart 2011), PPS gezien wordt als de combinatie van krachten van het bedrijfsleven en van de overheid. Deze leden constateren dat de basis voor een goede samenwerking dient te worden vastgesteld in duidelijke contracten met een heldere verdeling van verantwoordelijkheden tussen de verschillende partijen. De leden van de PvdA-fractie vragen of er al een besluit is genomen over de vervolgaanpak om Design, Build, Finance, Maintain, and Operate (DBFMO)-constructies te faciliteren en over de rol van het Rijk hierbij. Deze leden vragen verder of dit wordt meegenomen bij de Informele Transportraad.

De leden van de PVV-fractie vinden het goed dat de minister het in Nederland dominante model van Design, Build, Finance and Maintain (DBFM) introduceert. Deze leden zouden daar aan willen toevoegen dat de minister benadrukt dat het via deze constructie mogelijk is om nieuwe infrastructuur zonder tolheffing te financieren.

De leden van de PVV-fractie zijn erg benieuwd op welke mogelijke Europese regelgeving de minister doelt, die een belemmering zou kunnen vormen voor Nederland om gebruik te maken van de meest gangbare vormen van PPS, zoals DBFM.

Discussie Informele Transportraad

De leden van de VVD-fractie vinden het prima als de mogelijkheden van publiek-private samenwerking (PPS) worden onderzocht. Deze leden vinden echter dat het er vooral om gaat dat er afspraken worden gemaakt over de noodzakelijke investeringen in het trans-Europese vervoersnetwerk (TEN-T), waarbij de lidstaten zelf verantwoordelijk zijn voor de manier waarop zij aanleg en onderhoud organiseren en financieren. De

leden van de VVD-fractie vragen of de minister ervoor kan zorgen dat de discussie over PPS niet verdragend werkt op afspraken over aanleg van infrastructuur en ook niet de mogelijkheid biedt aan lidstaten om de benodigde investeringen af te schuiven op de Europese Unie (EU).

De leden van de PvdA-fractie onderschrijven het streven van de minister om tot overeenstemming te komen over onder welke voorwaarden private partijen geïnteresseerd zijn om mee te werken aan PPS. De leden van de PvdA-fractie willen weten of het daarbij ook wenselijk is dat iedere lidstaat de Europese instellingen (en daarmee andere lidstaten) deelgenoot moet maken van de afwegingen over investeringen in infrastructuur die van belang zijn voor andere EU-lidstaten. Temeer ook omdat onlangs duidelijk werd dat de maatschappelijke kosten-baten-analyse (MKBA) voor de aansluiting van de Betuweroute in Duitsland, het zogenaamde Derde Spoor bij Emmerich, zijnde een segment van een uiterst belangrijke Europese corridor, door de Duitse autoriteiten is herzien zonder medeweten van buurlanden.

De leden van de PvdA-fractie willen dat in de Informele Transportraad niet alleen wordt gesproken over PPS, maar vooral ook over transparantie bij het bepalen van prioriteiten voor investeringsprojecten door afzonderlijke lidstaten. In de ogen van de PvdA-fractie wordt het op deze manier mogelijk dat iedere lidstaat de Europese instellingen, en daarmee andere lidstaten, deelgenoot maakt van afwegingen over investeringen in infrastructuur die van belang zijn voor andere EU-lidstaten.

De leden van de PvdA-fractie willen weten of er tijdens de Informele Transportraad ook specifiek wordt gesproken over PPS bij grensoverschrijdende infrastructuurprojecten. Deze leden willen daarbij ook de IJzeren Rijn in herinnering brengen. Zij herinneren zich dat er indertijd geen overeenstemming is bereikt tussen Nederland, Duitsland en België over de dekking van de kosten van het alternatieve tracé voor de IJzeren Rijn. Hierdoor blijft nu volgens deze leden een grote Europese goederenspoorverbinding tussen de Antwerpse haven en het Duitse achterland uit, ondanks dat Nederland bereid was om € 100 miljoen extra op tafel te leggen. Maar België en Duitsland vonden dit volgens deze leden onvoldoende.

Volgens de leden van de PvdA-fractie is PPS een uitgelezen kans om bij de IJzeren Rijn tegemoet te komen aan de voorwaarde van België: geen grotere financiële inspanning dan werd berekend voor het historische tracé. Deze leden willen weten of PPS bij de IJzeren Rijn duidelijkheid zal bieden over de eventuele meerkosten van de zogenaamde A52-variant en de financiering hiervan.

Ten slotte zijn de leden van de PvdA-fractie geïnteresseerd in de deelname en de positie van de Europese Investeringsbank (EIB) aan de Informele Transportraad. Deze leden zijn benieuwd naar de rol en de betrokkenheid van de Europese financieringsinstellingen, die kunnen zorgen voor meer transparantie bij prioritering van projecten, bij deze discussie in de EU.

De leden van de PVV-fractie willen dat de minister benadrukt dat TEN-T-financiering alleen benut moet worden voor uiterst prioritaire projecten, die daadwerkelijk een uitkomst bieden voor de grootste transportknooppunten in Europa. Het kan en mag volgens deze leden niet zo zijn dat met deze Europese gelden de slecht onderhouden lokale en regionale infrastructuur van achtergestelde Europese lidstaten wordt gefinancierd. De leden van de PVV-fractie willen de minister dan ook met klem verzoeken dit in de Informele Transportraad naar voren te brengen.

Overig

De leden van de VVD-fractie vragen hoe het staat met de acties tegen landen zoals Oostenrijk, die buitenlandse transportondernemingen belemmeren en zwaarder belasten dan binnenlandse transportondernemingen. Deze leden vragen of de discussie daarover geen prioriteit zou moeten hebben boven de discussie over de manier waarop lidstaten hun infrastructuur financieren.

De leden van de PvdA-fractie herinneren zich dat er, in het kader van de actualisatie van de Nota Mobiliteit en de Nota Ruimte, vóór de zomer van 2011 een beleidskader voor tolheffing zou komen. Deze leden willen weten wanneer dit naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd en welke drie mogelijke pilot-projecten met tolheffing momenteel nader worden uitgewerkt.

De leden van de PVV-fractie zijn van mening dat DBFM een veel betere financieringsoptie is dan het Belgische voornemen tot het invoeren van een Eurovignet. De leden van de PVV-fractie willen de minister dan ook oproepen om daar nogmaals haar ongenoegen over uit te spreken. Tevens willen deze leden de minister oproepen om te bepleiten dat in het nieuwe TEN-T-beleid wordt opgenomen dat landen die afkeurenswaardige beprijzingsmethoden zoals een Eurovignet hanteren, of willen invoeren, niet langer in aanmerking komen voor financiering vanuit het TEN-T-programma.

Vervolg

Er zullen tijdens de Informele Transportraad verschillende vormen van PPS op het terrein van infrastructuur worden besproken en er zullen ervaringen in EU-verband worden uitgewisseld. Gezien het belang van het onderwerp willen de leden van de PvdA-fractie dat in het verslag van de Informele Transportraad uitgebreid wordt ingaan op bevindingen van de andere landen.